

RAŠKA

Za vpliv nad Raško sta se borila Bolgarija in Bizanc. Z obema državama so se morali Srbi boriti za svoj obstoj in prav ti neprestani boji so pripomogli h hitrejšemu in globljemu razkroju družbe v razrede.

Od začetka 9. stoletja se je Bolgarija širila na srbsko ozemlje. Bolgarski kan Presjan (836 – 853) je hotel osvojiti tudi Raško, v kateri je vladal knez Vlastimir. Po triletnem osvajanju je bil ta napad celo odbit. Raška se je tedaj širila celo proti zahodu.

Tudi bolgarski kan Boris je ponovno napadel Srbe, toda doživel je hud poraz. Vlastimirovi sinovi, ki so tedaj vladali v Raški – Mutimir, Strojmir in Gojnik, so razbili bolgarsko vojsko (zajeli so celo Borisovega sina). Boris je prosil za mir in Mutimir mu je sina vrnil (ob tej priliki so se tudi obdarovali).

Proces krepitve in širjenja Raške so ovirali:

1. težnje novih fevdalcev, ki so de ekonomsko in politično krepili
2. nasprotja v vladarski rodbini
3. težnje Bizanca in Bolgarije, da uveljavita svoje vplive v Raški prek posameznih članov vladarske rodbine.

Okoli leta 891 je v Raški zavladal Peter Gojnikovič in je vladal z bizantinsko pomočjo okrog četrto stoletja. Bolgarski car Simeon je po veliki zmagi nad Bizancem pri Anhialu (917) poslal v Raško vojsko, zajel Petra Gojnikoviča in ga odstavljal.

Od tedaj so se v notranje zadeve Raške vmešavali tako Bolgari kot Bizantinci ter postavljali na prestol svoje pretendente. Vladajoči sloj v Raški pa je neprestano stremel za tem, da bi se otrese Bolgarov in se naslonil na Bizanc. Vladarji, ki so jih postavili na prestol Bolgari, so hitro prestopili na bizantinsko stran. Zato se je Simeon odločil, da Raško popolnoma uniči. Sklical je vse župane pod pretvezo, da bi jim za vladarja postavil novega človeka, to je Časla Klonimiroviča. Zgodilo pa se je, da jih je odpeljal v ujetništvo, državo opustošil in priključil Bolgariji (924).

Neposredna oblast ni trajala dolgo. Po Simeonovi smrti je začela njena moč upadati. Notranje nemire so izkoristili Srbi in se osvobodili bolgarske nadoblasti. Časlav Klonimirovič je s pomočjo Bizanca obnovil Raško in ji priključil predele Tuzle, Bosne in Travunije. Časlav je živel dolgo, do leta 950. ni vesti o posebnih dogodkih v Raški, vsekakor pa ni imela prejšnje pomembnosti. Bosna se je od nje ločila, Bolgarija je bila pod Bizancem. Končno je prišla okrog leta 1000 tudi Raška pod oblast makedonskega carja Samuela. Ko je makedonsko carstvo leta 1014 propadlo, je prišla tudi Raška skupaj z Makedonijo pod Bizanc. Postala je ena od tem, a je ohranila svojo notranjo ureditev nedotaknjeno.